

LES VÅR DIGITALE VERSJON PÅ
WWW.RISKMANAGEMENTNORGE.NO

MEDIA
PLANET

RISK MANAGEMENT

JUNI 2014

Økonomi - Software - Olje - Utdanning - Informasjonssikkerhet

Les om

KVALITETSSTYRING

Lær mer om viktigheten av et godt kvalitetsstyringssystem

OLJE OG GASS

Les om risikonivået i norsk petroleumsvirksomhet

Ulike bransjer med felles mål

Ekspertene uttaler seg: Noen av bransjens fremste eksperter kommer med sine råd innen risiko og risikostyring.

FOTO: SHUTTERSTOCK

Sikkerhet er et LEDERANSVAR!

Hold deg oppdatert med vårt kundemagasin 24 timer

UTFORDRINGER

Alle aktiviteter innebærer en sannsynlig opp- og nedside. Risikostyring handler om gode systemer for å maksimere sannsynligheten for et positivt utfall og minimere sannsynligheten for et negativt.

God risikostyring styrker bunnlinjen

Per Ove Øyberg
Direktør Nordvest-Europa,
DNV GL – Business Assurance
FOTO: DNV GL

I lang tid har suksess vært synonymt med finansielle resultater. Men særlig i det siste tiåret har fokuset på bærekraft økt.

Det blir stadig mer komplekst å drive forretning. Utfordringer dagens selskaper må forstå og håndtere vokser. De får i større grad spørsmål om sporbarhet på råvarene, produksjonsmåter, etisk ansvarlighet og miljøprofil. Det er en økende trend at forbrukere, myndigheter og interesseorganisasjoner plasserer et større ansvar på kommersielle aktører.

Derfor er det nødvendig å ha et bredt perspektiv på risiko og muligheter. Det rekkes ikke å ha kontroll på egen produksjon. Man må også vurdere resten av verdikjeden og sine viktigste interessenter for å sikre langsiktig suksess. I DNV GL er vi overbevist om at morgendagens suksessfulle selskaper er de som best ivaretar økonomiske, sosiale og miljømessige faktorer. Det handler om bærekraftig forretningsdrift.

Løft blikket

I lang tid har suksess vært synonymt med finansielle resultater. Men særlig i det siste tiåret har fokuset på bærekraft økt. Store selskaper leder an, men FN's Global Compact bærekraftrapport for 2013 viste at også små og mellomstore selskaper setter temaet høyt på agendaen.

Så hvorfor dette fokuset? Det handler ikke bare om press fra om-

givelsene. Selskapene ser at god risikostyring ikke bare handler om regulatoriske krav, «beste praksis» og kartlegging av trusler, men også om å løfte blikket og ha oversikt over hvilket potensial man ikke utnytter.

Kvalitet i fokus

Et økt kvalitetsfokus betyr bedre utnyttelse av materialer, prosesser og personell, med dertil mindre reklamasjoner og høyere forbrukertilfredshet. Tilsvarende gir innsats innen miljø, sikkerhet, energi-effektivitet og sosial ansvarlighet positive utfall som både er til det beste for samfunnet som helhet samt bedrer selskapets inntjening.

Standard for kvalitetsstyring

Et ledelsessystem er et godt verktøy for å styre en bedrifts risiko og potensial. Vi ser at bærekraftperspektivet blir sterkere inkludert i sertifiseringskrav av ledelsessystemer fremover.

Den internasjonale standardiseringsorganisasjonen ISO reviderer i disse dager verdens mest benyttede standard for kvalitetsstyring, ISO 9001, slik at 2015-versjonen vil ha et sterkt fokus på bærekraft.

I DNV GL har vi fornyet vår sertifiseringsmetodologi «Next Generation Risk Based Certification» for å hjelpe organisasjoner med å ta et bredt perspektiv på sin virksomhets mål, interessenter og risiko.

Det er en tilpasset prosess for hver bedrift, som i tillegg til minimumskrav i standarden bedriften sertifiseres til, identifiserer de mest kritiske områdene for organisasjonen og hvordan disse bør håndteres.

Vinn-vinn situasjon

Bærekraftig forretningsdrift er en reise basert på stegvise forbedringer. Hvilken rute man tar og hvor fort man reiser, er opp til det enkelte selskap. Men uansett retning og tempo vil det være en vinn-vinn-situasjon for både selskap og samfunn.

→ FAKTA

■ 150 år med risikostyring

I 1864 ble Det Norske Veritas opprettet med formål om å inspisere og vurdere den tekniske tilstanden til norske handelsskip. Siden den gang har selskapet hjulpet organisasjoner verden over og i en lang rekke industrier med å håndtere risiko. I 2013 fusjonerte Det Norske Veritas og Germanischer Lloyd til DNV GL. I 2014 markerer selskapet 150 års arbeid med å sikre liv, verdier og miljø – samt sitt første år som nytt selskap.

KILDE: WWW.DNVGL.COM

JEG ANBEFALER

Jeg anbefaler spesielt midtsideoppslaget. Der har vi samlet noen av de fremste ekspertene på risiko i Norge.

God lesning! Vennlig hilsen

Jesper Graff

Jesper Graff
Prosjektleder i Mediaplanet.
FOTO: RENATE FEVANG

Les mer digitalt!
www.riskmanagementnorge.no

**MEDIA
PLANET**

Vi hjelper våre lesere til å lykkes!

RISK MANAGEMENT
JUNI 2014

Ansvarlig for denne utgaven:

Prosjektleder: Jesper Graff
Telefon: 22593002/93094452
E-post: jesper.graff@mediaplanet.com

Adm.dir.: Sebastian Keta
Design: Mia Marcinko

Korrektur: Slett og Rett
Distribusjon: Finansavisen
Trykkeri: A Media
Repro: Bert Lindevall

Kontakt Mediaplanet:
Telefon: 2259 3000
E-post: redaksjonen@mediaplanet.com

Siter oss gjerne, men angi kilde.

Mediaplanets mål er å skape nye kunder til våre annonsører. Gjennom interessante artikler med høy kvalitet, motiverer vi våre lesere til å handle.

**HAGLAND
FINANS**

RÅDGIVNING | REGNSKAP | LØNN | FORRETNINGSFØRSEL

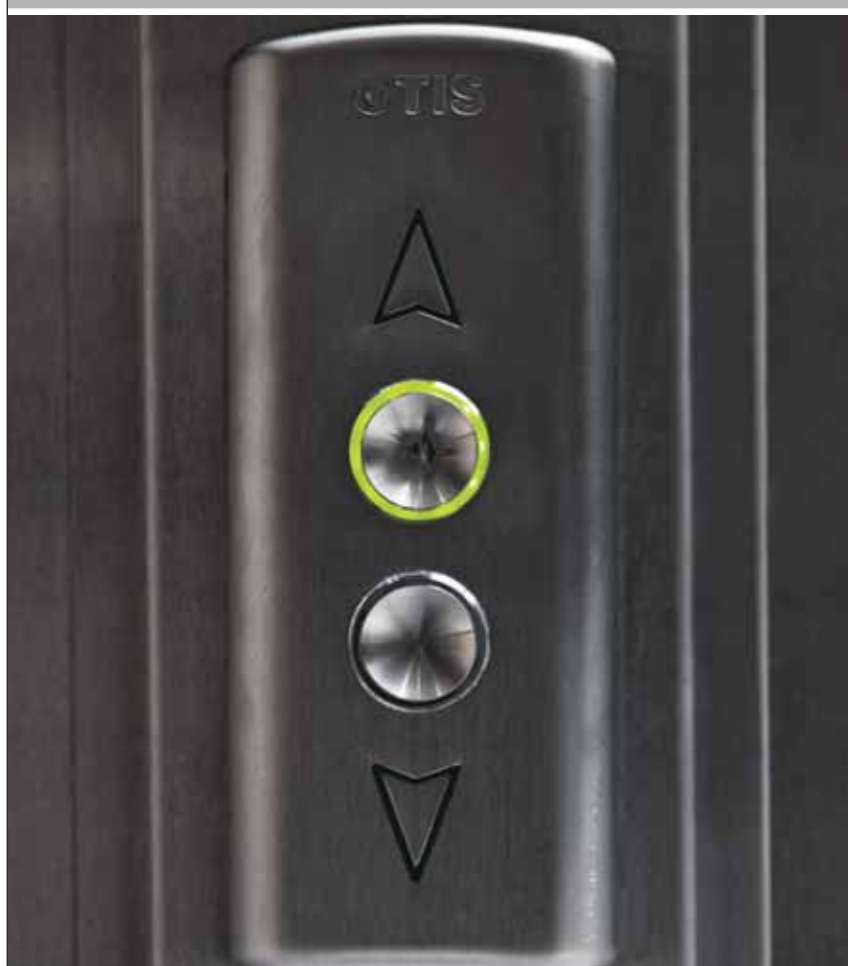
HAR DU KONTROLL PÅ RISIKOEN?

Hagland Finans tilbyr regnskaps- og rådgivningstjenester for bedrifter i Haugesundregionen, og har solid kompetanse innenfor identifisering og håndtering av finansiell risiko. Ved å være en del av Hagland-konsernet, som kan vise til mer enn 140 års erfaring innen shipping, eiendom og annen forretningsvirksomhet, kan vi i tillegg til tradisjonelle regnskapstjenester tilby ekspertise som gir deg som kunde bedre grunnlag for dine beslutninger – enten det gjelder risikostyring, etablering, kjøp og salg av virksomhet, generasjonsskifte eller finansiering.

hagland-finans.no

EN PARTNER - MANGE TJENESTER

Inspecta er en ledende internasjonal leverandør av inspeksjoner, testing, målinger og sertifiseringstjenester.

Vi gjennomfører kontroll og sertifisering på alle nivåer fra konstruksjonsevaluering, installasjon, produksjon, modernisering, vedlikehold til intern service.

Olje-, gass- og kjemikaliebransjen, tanker, landindustri, infrastruktur, bygg, heis, anlegg, rør, broer, etc.

TRUST & QUALITY

www.inspecta.com/no

NYHETER

Risikostyring handler for mange bedrifter om brannmurer, antivirusprogrammer og generell IT-sikkerhet. Dette er vel og bra, men det kan bety at andre viktige områder er svært risikoutsatt uten at ledelsen er klar over det.

Norske bedrifter bør løfte blikket

LØFT BLIKKET. Ulike verdier gir en fungerende virksomhet. FOTO: SHUTTERSTOCK

PROFIL

Kent Kvalvik

■ **Alder:** 42 år

■ **Stilling:**

• Partner - Risk & Advisory Services i RSM Hasner Kjelstrup & Wiggen

■ **Utdanning:**

• BI Norwegian Business School
• Østfold Distrikthøgskole
• Sandefjord Handelsgymnas

ØKONOMI

Det stilles større og større krav til bedrifter. Økt globalisering, forventninger hos kunder og leverandører, mer teknologi og flere regler gjør det viktigere enn noen gang for en ledelse å kjenne hele risikobildet til sin bedrift.

- Bedrifter generelt har et høyere risikonivå enn de tror, forteller Kent Kvalvik, leder av Risk & Advisory Services hos RSM. Folk som er flinke til å snakke høyt får gjerne mer oppmerksomhet, men dersom man hadde løftet blikket, hadde man kanskje sett at de ikke alltid representerer de viktigste områdene.

Mange ulike verdier

En fungerende virksomhet består av en rekke verdier. Det er bygninger, ansatte, infrastruktur, prosesser og informasjon. Så har man IT-systemer som underbygger alt dette. Tanken er at alle disse verdiene er viktige for virksomheten, og det er trusler og sårbarheter knyttet til dem alle i større eller mindre grad.

- Det er verdier i alle disse leddene, og alle er viktige for bedriften. De må beskyttes, og de blir stadig utsatt for trusler, fortsetter Kvalvik. Risikostyring handler om å identifisere verdiene og se hvilke trusler, interne eller eksterne, som kan true disse verdiene.

- Så må man avgjøre om risikobildet er akseptabelt for ledelsen. Det er ledelsen som skal identifisere seg med det, og det er de som må avgjøre om det er en akseptabel risiko å drive innenfor. Det er viktig å ha et fornuftig forhold til trusselbildet og iverksette målrettede investeringer og tiltak for å få en ønsket risikoprofil. Eventuelt kan du forsikre deg, slutte med ting, eller du kan ta en bevisst høyere risiko.

Det er gjerne IT som får mest oppmerksomhet, også i media. Men en virksomhet består av en helhet, og det er viktig å se på alle deler. - Det er viktig å se på alle avdelinger, alt fra lager og produksjon til salg, kundeoppfølging og økonomistyring. Innen salg er det for eksempel viktig å ha kunder som evner å betale og at de som har salgsrettede oppgaver utfører disse som ønsket. Man bør se på om de ansatte som er synlige utad re-

presenterer selskapet på en best mulig måte, sier Kvalvik.

Bevisstgjøring

- Risikostyring er en effektiv teknikk for å identifisere tiltak på tvers, og en gjennomgang av risikobildet er bevisstgjørende for alle. Ledelse og ansatte vil drifte med nye øyne, sier han.

- Bare det å gjennomføre et risikostyringsprosjekt, vil i seg selv føre til økt internkontroll. Vanligvis er det de typiske truslene man er oppmerksom på, som brann, strømstans, IT og katastrofer. Men det man ikke tenker så mye på, er at alle prosesser i en bedrift faktisk skal fungere. Alt fra hvilken kvalitet man skal ha på interne prosesser, ut mot kunder og mot regelverk, til hvordan man skal behandle og beskytte informasjon, avslutter Kvalvik.

PIA BEATE PEDERSEN

redaksjonen@mediaplanet.com

ntnu.no/mm

Hvordan kan feil og ulykker skje? Og kan du hindre det?

Videreutdanning i sikkerhet, pålitelighet og vedlikehold

NTNU tilbyr følgende kurs:

- Risikoanalyse
- Sikkerhet og organisasjon
- Teknisk sikkerhet
- Driftssikkerhet, vedlikeholdsstyring
- Industriell sikkerhet og pålitelighet
- Pålitelighet av sikkerhetskritiske funksjoner
- Vedlikeholdsoptimalisering

Du kan ta enkeltkurs eller en mastergrad ved siden av jobb. Kursene er basert på ny forskning, og er praktisk rettet.

De gir kunnskap du kan bruke i din arbeidshverdag.

ntnu.no/videre/sikkerhet

Jobbnorge.no

NTNU VIDERE

Hent ny kunnskap der den skapes

NTNU

Kunnskap for en bedre verden

KONKURS. Siden 2012 har antall mislighold og konkurser økt kraftig. FOTO: SHUTTERSTOCK

Torkel Sør-Reime
Direktør for fakturaadministrasjonen i Lindorff
FOTO: LINDORFF

Nils Staib
Analysesjef i Lindorff
FOTO: LINDORFF

Unngå tap med profesjonell hjelp

Det er viktig for bedriften å unngå tap på **utestående fordringer**. Den negative trenden i markedet det siste året, med stadig flere konkurser, gjør dette ekstra viktig.

ØKONOMI

- Vi ser at overraskende mange bedrifter har lite hensiktsmessige løsninger for å drive inn penger de har utestående, sier analysesjef i Lindorff Nils Staib. Hans arbeidsgiver er en av Europas ledende aktører innen betalingsoppfølging og relaterte tjenester. Selskapets analyser viser at antallet konkurser i Norge peker i feil retning.

- Etter finanskrisen gikk antallet konkurser ned frem til 2012. Da kom det imidlertid et trendbrudd, og det siste halvannet året har vi sett en kraftig vekst i antallet mislighold og konkurser. Vi ber derfor kundene følge godt med og være rustet for utviklingen de neste ett til to årene.

Det er enkelte grep bedriften kan ta for å minimere hvor skadelidende den blir av andres konkurser.

- Det lønner seg i mange tilfeller å sette ut oppfølging av fakturaadministrasjon til en profesjonell partner. Jo raskere man tar grep om dårlige kunder, desto større er sjansene for å få drevet inn utestående beløp. Tiden er en viktig faktor for dårlige skyldnere, sier Torkel Sør-Reime, som er direktør for fakturaadministrasjon i Lindorff.

Profesjonell rådgivning

Dersom din bedrift abonnerer på fakturaadministrasjon, vil denne leverandøren ta ansvar for hele fakturaprosessen. Selskapet tar hånd om alt som skjer fra de mottar fak-

turagrunnlag fra din bedrift til betaling er mottatt eller fakturaen er kreditert eller tapsført. Din bedrift får gjerne et webbasert kundeservicestystem med sanntidsoppdatert tilgang til egen reskonto. Her kan bedriften endre faktura- og kundeknivå, se dokumentkopier og status på inkassosaker samt hente ut månedsrapporter og spesialutviklede rapporter. Profesjonell rådgivning fra leverandøren vil også være viktig.

- Kunnskapen om hvordan utviklingstrekkene i de ulike segmentene endrer seg, brukes til å vurdere ulike kundeporteføljer. På den måten kan man unngå å gi for høye kreditter til de bedriftene eller personene som er i risikozonen for tap. Eller på den andre siden å avdekke

de gruppene som har god økonomi og fortsette å gi dem gode lån og kreditter, sier Staib.

Misforstått snillhet

Altfor mange bedrifter har et lite gjennomtenkt forhold til purregebyr, renteinntekter og så videre. - De tenker at de vil skåne kundene for dette, men vi tenker på viktigheten av god likviditet for bedriften. De dårligste kundene må håndteres konsekvent og raskt, sier Staib.

- Det er stor aksept for dette i Norge. Det er misforstått snillhet når man er redd for å miste kundene, sier Sør-Reime. Mange bedrifter vil også oppfatte det som mer behagelig at det er andre enn dem selv som purrer på kundene.

Stor effekt

Bedriften sparer også tid ved å sette ut fakturaadministrasjonen.

- Det er viktig å kunne prioritere positiv kundepleie og alt bedriften er god på. De kan heller bruke tiden på kjernevirksomheten sin, sier Sør-Reime.

Lave marginer i mange bransjer gjør det ekstra viktig å unngå tap.

- Bedriften må kanskje selge 10-20 avtaler for å dekke inn tapet. Dermed vil det ha stor effekt å forhindre et slikt tap.

RAGNAR LERFALDET

redaksjonen@mediaplanet.com

Bruker dere mye tid på å følge opp fakturaer?

Lindorff Faktura tar hånd om fakturering, reskonto, purring og inkasso. Vår ekspertise fører til at kundene betaler og dere får bedre likviditet og reduserte finanskostnader.

Ta kontakt for en prat. Det lønner seg rett og slett.

Lindorff Faktura
Telefon: 31 27 95 20
E-post: sales@lindorff.com

LINDORFF

NYHETER

Risikostyring angår alle

ALLE MÅ MED. Alle i organisasjonen bør engasjeres skal risikoelementene blir redusert.

FOTO: SHUTTERSTOCK

Dessverre er det ikke like greit å melde fra om avvik i enhver organisasjon, og det er synd, for et avvik som ikke er registrert er også en tapt mulighet til forbedring.

Et godt kvalitetsstyrings-system kan være viktig å ha for mange bedrifter, men like viktig er det at organisasjonen er opptatt av kontinuerlig forbedring og har en kultur der det er lov å melde avvik.

SYSTEMER/SOFTWARE

Hovedhensikten med å ha et kvalitetsstyringssystem er å oppnå kontinuerlig forbedring av en

organisasjons ytelser, enten den produserer produkter eller tjenester.

- I de prosessene man benytter vil det nesten alltid kunne oppstå svikt, avvik, uhell eller alvorlige forhold. Da trenger man et system hvor man enten setter inn korrektive tiltak på avvik som har skjedd eller setter inn forebyggende tiltak basert på en risikoanalyse, sier Kjell Husby, administrerende direktør i Extend, et selskap som leverer et webbasert kvalitetsstyringssystem.

Mål og risikoområder

- Vi støtter flere internasjonale standarder. På risikoområdet følger vi spesielt ISO 31000. Den sier blant annet at risiko skal styres på en slik måte at man øker sannsynligheten for å nå sine mål. Derfor prøver vi å se sammenhengen mellom de målene man

arbeider med å oppnå og samtidig identifisere risikoområder som kan svekke måloppnåelsen, forklarer Husby.

Angår alle

Kvalitetssikringssystemet er et fundament som håndterer styrende dokumenter, arbeidsprosesser, hvordan man skal jobbe i organisasjonen, sjekkliste og rutiner for avvikshåndtering. Selve risikostyringen derimot ligger på toppen av dette.

- Risikostyring angår alle i organisasjonen og er absolutt ikke noe eksklusivt arbeidsfelt for ledelsen, for alle kan bidra til å identifisere risikoelementer og alle kan være med å redusere risikoen for at disse risikoelementene blir til avvik eller ulykker. Derfor bør risikostyring inngå som en naturlig del av de beslutningsprosessene og

styringsmetodene som man har i organisasjonen, sier Husby.

Helhetlig forståelse

Når et kvalitetssikringssystem skal implementeres bruker Extend å ha en slags workshop for å forstå hvordan virksomheten arbeider og kommer med innspill og forslag til hvordan man kan organisere informasjonsflyten best mulig.

- På den måten blir bedriftene med på utviklingen og vi får en løsning med åpningsbilder som er intuitive og lette å forstå for brukerne. Skal man oppnå at mange skal benytte et verktøy, så må det også være lett tilgjengelig. Derfor legger vi vekt på at man skal finne den informasjonen, eller de dokumentene som den enkelte trenger, rapportere et avvik, eller registrere et risikoelement med bare et eller to taste-

trykk, forteller han.

En ting er systemene, men minst like viktig er det å ha en kultur i organisasjonen som bygger opp under kontinuerlig forbedring, og ikke minst å ha et klima hvor det er lov å melde avvik.

- Dessverre er det ikke like greit å melde fra om avvik i enhver organisasjon, og det er synd, for et avvik som ikke er registrert er også en tapt mulighet til forbedring. Har man derimot en kultur der man forstår at avvik kan føre til forbedringer blir det heller ikke farlig å melde avvik.

TOM BACKE

redaksjonen@mediaplanet.com

Kjell Husby
Administrerende
direktør i Extend

FOTO: EXTEND

EQS Risk Management gir:

Løpende oversikt over risikosituasjonen i de aktuelle deler av virksomheten

Utfyllende støtte for beslutninger som kan underbygge måloppnåelse

Effektiv iverksettelse av tiltak for kontinuerlig forbedring

Kontakt:

Extend AS

Telefon: 73 54 61 00

firmapost@extend.no

www.extend.no

extend
Quality System
forenkler og forbedrer

Økt kompetanse skal bidra til bedre risikostyring

Bedrifter som arbeider med sikkerhet, pålitelighet og vedlikehold kan spare kostnader, øke produksjonen og unngå ulykker som følge av systematisk arbeid.
NTNU tilbyr kurs som gir nødvendig kompetanse.

UTDANNING/KURSING

- Vi kan nok si at det har blitt mer fokus på sikkerhetsarbeidet i de senere årene. Innenfor HMS-området har ulykker skjerpet de formelle kravene til bedriftenes kompetanse på risikostyring. Mange bedrifter jobber langt mer systematisk med dette enn tidligere. Mer nytt er det nok å arbeide systematisk med risikostyring i forhold til prosjekter som man særlig er opptatt av at verken skal sprekke på tid eller på kostnader, sier Jørn Vatn, som er professor i sikkerhet, pålitelighet og vedlikehold ved NTNU.

Tilbyr ulike kurs

NTNU tilbyr en rekke kurs og studieprogrammer innenfor fagområdene sikkerhet, pålitelighet og vedlikehold. Det mest nærliggende å nevne er en spesialisering i sivilingeniørstudiet hvor de tilbyr kurs i disse emnene og hvor man gjerne avslutter med en masteroppgave knyttet til maskinfaget.

NTNU har også et internasjonalt studieprogram med studenter fra hele verden. Det er et toårig masterprogram hvor det kreves en bachelorgrad i bunnen. Disse to studieprogrammene er først og fremst rettet mot heltidsstudentene, men de har også tilbud til deltidsstudenten som ønsker etterutdanning.

Etterutdanningsmaster

- For de som allerede har en bachelorgrad og har jobbet noen år, men som ønsker å ta en mastergrad paral-

lelt med jobben sin, har vi en spesialisering som vi kaller sikkerhet, pålitelighet og vedlikehold. Da tilbyr vi intensiv kursing i Trondheim hvor undervisningen i disse fagene skjer, forteller Vatn.

Hele studiet består totalt av åtte kurs, hvor fire kurs inngår i en basismodul og fire kurs inngår i spesialiseringen. Hvert kurs består av to tredagerssamlinger med selvstudier i mellomperioden.

- De mest iherdige studentene tar to kurs i semesteret og er ferdig med alle kursene i løpet av to år. Studiet avsluttes med en masteroppgave hvor vi ofte finner problemstillinger fra den bedriften som studenten kommer fra. Da oppnår vi gode synergier, der studentene får veiledning fra NTNU for å løse bedriftenes utfordringer, sier Vatn.

Hele året

Hvert av de åtte kursene koster 18 000 kroner, og i tillegg kommer 38 500 kroner for hovedoppgaven og veiledningen i forbindelse med denne. Det vanligste er at bedriftene betaler for etterutdanningen.

- Vi ser at mange av bedriftene er veldig flinke til å legge til rette med fri til samlingene, men det er nok også mange av studentene som jobber litt ekstra på jobben for å få muligheten til å ta et slikt studium. Men dette er jo investering i ansatte, og bedriftene får mye igjen for dette på sikt. Det er også en fin måte for bedriftene å vise at de verdsetter sine ansatte, fortsetter Vatn.

På hvert av kursene tar de aldri inn flere enn 25 deltakere, for da blir klassene for store. Kursene i basismodulen arrangeres både i høst- og vårsemesteret, mens kursene i spesialiseringen går enten høst eller vår. Dette gir studentene rimelig stor fleksibilitet med hensyn til å få tatt de kursene man har lyst på.

Jørn Vatn

- Senioringeniør i Jernbaneverket
- Professor i NTNU
- Scientific advisor i SINTEF

FOTO: PRIVAT

TOM BACKE

redaksjonen@mediaplanet.com

AON

Aon Norway er Norges største forsikringsmeglerforetak. Vi representerer en betydelig del av norsk nærings- og organisasjonsliv overfor forsikringsselskapene. Også i offentlig sektor har vi mange viktige oppdragsgivere.

Kontakt våre rådgivere om Risk Management i dag!

www.aon.no | henvendelser@aon.no | 67112200

NYHETER

Vellykket samarbeid i Bergen

UTDANNING/KURSING

Da Universitetet i Bergen utvidet realfagpakken sin, hadde de ikke undervisningskrefter i egen regi. Løsningen ble et samarbeid med næringslivet.

Innenfor realfag konsentrerte Universitetet i Bergen (UiB) seg tidligere om matematikk og naturvitenskap, mens universitetene i Oslo, Trondheim, Stavanger og Tromsø også hadde teknologi i realfagpakken sin.

– Det er 10–15 år siden vi bestemte oss for å satse på teknologi også i Bergen, og da opprettet vi et studieprogram i petroleum- og prosesssteknologi. Vi hadde stor pågang av studenter, men få ansatte, så vi hadde ikke kapasitet til å undervise selv i alle de fagene som vi ønsket at studentene skulle ta, forteller førsteamanuensis Bjørn J. Arntzen ved UiB.

Skaffet en partner

Universitetet drøftet utfordringene med Det Norske Veritas (DNV GL), og løsningen ble at de tilbød seg å hjelpe og inviterte til et samarbeid. I dag tilbyr UiB to kurs i samarbeid med DNV GL, nemlig sikkerhets- og risikoanalyse og risikobasert HMS-styring.

God løsning

– Studentene tilegner seg kunnskap som er helt oppdatert, og siden studiet er så nært knyttet opp mot DNV GL, forteller studiet om det virkelige liv. Universitetet sparer faste stillinger og DNV GL får markedsført seg selv, noe som vil gi dem både fremtidige ansatte og kunder. Så dette har vært en vinn-vinn-situasjon for alle parter, sier Arntzen.

Bjørn J. Arntzen
Førsteamanuensis
• Teori, energi og prosesssteknologi
• Institutt for fysikk og teknologi

FOTO: PRIVAT

Kurs i HMS-styring

BERGEN. Holder kurs i risikobasert HMS-styring med fokus på roller og ansvar. FOTO: WIKIPEDIA

I Bergen samarbeider universitetet med Det Norske Veritas Germanischer Lloyd (DNV GL) om to kurs – et risikoanalysekurs og et kurs i risikobasert HMS-styring.

UTDANNING/KURSING

Det er cirka 35 studenter på kurset i risikobasert HMS-styring, som avvikles i høstsemesteret. Undervisningen foregår i bolker av to og to hele dager og med to ukers opphold mellom hver bolk. Totalt er det syv undervisningsdager på dette kurset.

Haakon Rud
Senior Principal
Consultant i DNV GL

FOTO: PRØVE VÅKEVÅKEN

– Hovedtemaene på kurset spenner vidt, og starter med noe historikk for hvorfor arbeidet med HMS er blitt slik som det er i dag. Lover, forskrifter og standarder er sentralt, og vi er innom både nasjonale, men også europeiske regelsett. Roller og ansvar i HMS-arbeidet er viktig, så derfor ser vi på hvem som er ansvarlig for hva og de forskjellige instansenes roller i HMS-arbeidet, fra administrerende direktør i en bedrift til arbeidsmiljøutvalg, verneombud og bedriftshelsetjeneste, sier Haakon Rud, som er Senior Principal Consultant i DNV GL og ansvarlig for gjennomføringen av kurset.

Med det stopper ikke der, for de ser også på HMS fra en proaktiv og reaktiv tilnærmingssåte. Ved en proaktiv tilnærmingssåte forsøker man å se fremover

og foretar risikovurderinger basert på den erfaringen og kunnskapen man har, mens den reaktive tilnærmingssåten er hendelsesbasert.

– Det betyr at man for eksempel ser på hvilke årsaker som førte til bestemte ulykker slik at man kan gjøre tiltak for å håndtere disse. For øvrig er kurset ganske omfangsrikt, og andre stikkord jeg kan nevne er temaer som styringssystemer, EU-standarder og kommunikasjon i HMS-arbeidet, forklarer Rud.

Ikke vanlige studenter

Sammensetningen av studenter skiller seg litt fra mange andre kurs ved universitetet, for de fleste som deltar har jobber i næringslivet hvor de innehar roller relatert til HMS.

– Noen av dem ønsker formal-

kompetanse, mens andre ønsker å lære mer. Men rundt en femtedel er tradisjonelle studenter som ikke kommer fra arbeidslivet, sier Rud.

Fruktbart

Samarbeidet mellom DNV GL og universitetet startet for over 10 år siden, og har vært vellykket for alle parter. Universitetet får tilgang til kompetanse som er fersk og oppdatert, mens DNV GL får større eksponering av kursene sine. Studentene får også tilgang til fersk og oppdatert kompetanse, og samtidig får de møte andre fra arbeidslivet og arbeide i grupper på tvers av flere bransjer – og skaffer seg på den måten et viktig nettverk.

TOM BACKE

redaksjonen@mediaplanet.com

ETTER- OG VIDEREUTDANNING VED UNIVERSITETET I BERGEN

HMS, RISIKO- OG SIKKERHETSFAG

I samarbeid med DNV GL tilbyr Universitetet i Bergen to kurs innen **HMS, risiko- og sikkerhetsfag**:

Risikobasert HMS-styring:

Kurset gir en grunnleggende innføring i systematikk for arbeidet med arbeidsmiljø, ytre miljø og sikkerhet. Tilbys høst 2014.

Risikoanalyse – metoder og anvendelse:

Kan store ulykker forhindres? Kurset gir en introduksjon i metoder for og anvendelse av risikoanalyse som beslutningsverktøy. Tilbys vår 2015.

For mer informasjon, se uib.no/utdanning/evu eller tlf 55 58 20 40

UNIVERSITETET I BERGEN

NYHETER

STATOIL. Etter Macondo-ulykken har oljebransjen fått en viktig vekker når det kommer til beredskap. FOTO: SHUTTERSTOCK

I oktober er Teknas konferanse om beredskap innen olje og gass av stabelen, og emnet er mer aktuelt enn noensinne.

Er beredskapen innen olje og gass god nok?

OLJE OG GASS

Sikring av miljø og verdier har vært høyt prioritert i olje- og gassindustriens beredskapsplaner og fikk et voldsomt fokus etter BPs tragiske eksplosjonsulykke med påfølgende oljeutslipp på Macondofeltet i Mexicogolfen. Ulykken førte til en rekke sikringsinitiativ, og bransjen satte i gang flere forskningsprosjekter som man ifølge Therese Sørensen hos Tekna Kurs nå ser resultater av.

- Beredskapsdagene vil diskutere både forskning og nye produkter som er utviklet som konsekvens av Macondo-ulykken, og det er mye spennende som skjer

Erfaringene fra den tragiske hendelsen i Algerie er viktige for flere enn Statoil og Norge.

på sikring av den operasjonelle driften, forteller Sørensen.

Må utvide beredskapsplanen
Norge fikk en brutal vekker om at vi er en internasjonal oljestorhet da Statoils anlegg ved In Amenas ble angrepet av terrorister og fem nordmenn døde. For bransjen var dette en påminnelse om at en beredskapsplan må ta i seg en rekke ulike former for risiko.

- Dette er en bransje som er flink på risikostyring og håndtering, og erfaringene fra den tragiske hendelsen i Algerie er

viktige for flere enn Statoil og Norge. Bransjen er eksperter på risikostyring og beredskapsplanlegging, men de dyre kjøpte erfaringene fra In Amenas mener komiteen bak Tekna-konferansen er viktige, prosjektleder for konferansen, Anu Helena Laakso.

Beredskapsdagene for olje og gass foregår 23.-24. oktober på Clarion Hotel Energy i Stavanger.

REDAKSJONEN

redaksjonen@mediaplanet.com

→ OM TEKNA KURS

→ Tekna - Teknisk-naturvitenskapelig forening er den største fagforeningen i Akademikerne. Foreningen har mer enn 64 000 medlemmer med masterutdanning innenfor teknologi og naturvitenskap, i forskjellige yrkessituasjoner og med ulike interesser. Tekna Kurs er kursavdelingen til Tekna.

→ Tekna ble grunnlagt i 1874 og arbeider etter verdiene Troverdighet, Nyskapende og Modig.

Beredskapsdagene i olje og gass 2014

23. og 24. oktober 2014, Clarion Hotel Energy, Stavanger

Beredskapsdagene i olje og gass setter dagsaktuelle problemstillinger på agendaen og presenterer faglige nyheter.

→ **Hva skjer når ingenting fungerer?**
Erfaringene fra storbrannen i Årdal og brannene i Trøndelag.

→ **In Amenas**
Hvilke erfaringer gjorde Statoil under og etter. Key Note av konserndirektør Jannicke Hilland og ledere i Statoil.

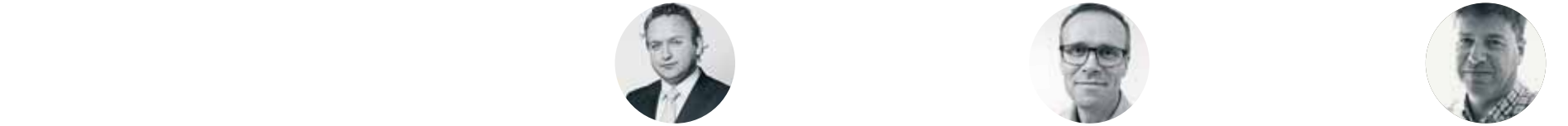
→ **Nye måter å tenke på fra de nyeste oljeselskapene i Norge.**
Erfaringer med nye samarbeidsformer mellom operatørselskap, tjenesteleverandører og riggselskap.

Meld deg på årets viktigste faglige møteplass innen beredskap: www.tekna.no/intconf · Tlf.: +47 22 94 75 60

Tekna – Teknisk-naturvitenskapelig forening

 Tekna

SPØRSMÅL OG SVAR	Sjur Hille Olsen Financial Risk Management, Aon Norway AS FOTO: AON NORWAY AS Tommi Pohjaniemi Head of Department Information Security, Combitech AS FOTO: COMBITECH Arild Tømte Leder RM, Gjensidige Forsikring ASA FOTO: GJENSIDIGE
Spørsmål 1: Hvilke mener du er de største truslene og utfordringene som norske bedrifter møter pr. dags dato og hva er dine beste tips for å unngå dem?	Generelt er lav økonomisk vekst i verdensøkonomien en utfordring. Det er viktig å ha et bevisst forhold til hvor stor risiko selskapet har evne og vilje til å ta. Selskaper som opererer i land med høy politisk risiko må gjøre grundig forarbeid og ta forholdsregler. Aon har et interaktivt verktøy som heter Political Risk Map. Kartet identifiserer risiko i utviklingsmarkeder, og er en verdifull hjelp til å vurdere å analysere sikkerheten i nye markeder i forhold til blant annet politisk ustabilitet. Alle trusler og utfordringer må møtes med risikoforebyggende tiltak, hvor forsikring kan være en del av løsningen. Sett fra et informasjonssikkerhetsmessig ståsted, vil jeg si at mange bedrifter har utfordringer med å holde oversikt over sine informasjonsobjekter og hva som skal til for å sikre disse. Dette kan føre til en større eksponering og øke sannsynligheten for at noen vil forsøke å angripe din bedrift uten at man er klar over at det skjer eller i stand til å håndtere situasjonen når den måtte oppstå. Sikkerhet handler mer om den interne kulturen i bedriften enn om et produkt man kjøper. Dyrk kulturen gjennom samhandlingen mellom personell, prosess og teknologi. Utfordringer og trusler vil variere i forhold til virksomhet og størrelse på bedriften. Risikoen for brann og driftsstans som følge av dette er en av de største truslene mot norske bedrifter. Hver dag rammes flere norske bedrifter av brann. Ofte er det feil ved det elektriske anlegget eller feil bruk av elektriske maskiner og utstyr som er årsaken. Regelmessig el-kontroll og vedlikehold av det elektriske anlegget vil derfor være et av de viktigste tiltakene for å unngå brann i bedriften. Det tilbys mange typer el-kontroller i markedet, men vi råder bedriftene til å benytte kontrollør som er sertifisert for næring iht. NEK 405-3.
Spørsmål 2: Hva er de beste tiltakene en bedrift kan gjøre for å sikre god risikostyring både internt og eksternt?	Gode prosesser og rutiner for overordnet og helhetlig risikostyring. Ved å ha en helhetlig tilnærming forebygger man en «silo tilnærming», hvor ulike avdelinger implementer tiltak lokalt, uten at dette vurderes konsolidert. Risk policies bør på plass og «risikoeier» bør defineres og rapporteringsstruktur må være klart definert. Risikostyring bør være i en del av strategien og gå på tvers av organisasjonen. Risiko må løftes opp på et strategisk nivå, og utvikles fra en compliance funksjon til å bli et fortrinn. Involvering fra styret er viktig for at risikoarbeidet blir vellykket. Etabler en gjennomgrippe risikopraksis i hele bedriften, gjerne basert på en kjent metodikk, og bruk metodikken aktivt. Altfor mange hopper over risikoanalysen, unnlater å gjennomføre en eller gjør en analyse uten å følge opp de nødvendige tiltakene. Bedriften blir ikke sikrere ved kun å identifisere sårbarheter. Som oftest vil det være nødvendig å gjennomføre noen tiltak for å redusere risikoen. Still krav både internt og eksternt til at man regelmessig gjennomfører risikoanalyse av bedriftens informasjonsobjekter. Å utarbeide risikoanalyse og jevnlig revidere denne, samt å gjennomføre systematisk internkontroll med skriftlig rapportering og lukking av avvik. Vi anbefaler å ha fokus på hvilken risiko som er knyttet til de ansatte, måten arbeidsoppgavene er organisert på og bedriftens materielle eiendeler. Regelhjelp.no er en god veiviser i forhold til hva som kreves for din bedrift. Kanskje er din bedrift tilknyttet en bransjeorganisasjon som kan bidra med nyttig kunnskap i forhold til f.eks. eksterne risikoforhold. Hvis analysen avdekker områder hvor risikonivået ikke er akseptabelt er det viktig å sette inn tiltak.
Spørsmål 3: Hvordan synes du norske bedrifter generelt sett håndterer sin risikosituasjon i dag, og hvordan er det sett i et internasjonalt perspektiv?	Det er store forskjeller om det er norske selskaper som opererer globalt eller kun i Norge, samt hvilken industri de tilhører. Selskaper med operasjoner i mange land, er eksponert for andre risiki enn bedrifter i Norge, som f.eks. politisk ustabilitet, krig, terror og naturkatastrofer. Selskaper innen olje eller finans er underlagt strenge reguleringer og er langt fremme. Store selskaper har ofte mye å gå på når det kommer til å utnytte de forretningsmessige mulighetene risikostyring gir. Aon har utviklet analyseverktøyet «Aon Maturity Risk Index» som inneholder en stor mengde data om risikobildet til tusenvis av internasjonale bedrifter. Mange store norske bedrifter har god kontroll på risikobildet, men har fortsatt et forbedringspotensial. De små har en lengre vei å gå og trenger veiledning og bestiller kompetanse. Norge er generelt langt fremme når det gjelder å sikre sine systemer. Hva angår håndtering av risikosituasjoner har man blitt bedre med årene, men det er et stykke igjen. Mange kvier seg for å politianmelde hendelser, kanskje med tanke på faren for å få dårlig publisitet. Hva angår situasjonen internasjonalt har jeg ikke stor erfaring, men i følge utallige medier, forum og nettaviser står det ikke så bra til (ref Heartbleed saken). De fleste store bedrifter håndterer sin risiko på en god måte. De har ofte egne ansatte som jobber med HMS - arbeid. Det er allikevel avgjørende at toppledelse og styret i bedriften har kontinuerlig fokus på dette. I Norge har nærmere 90% av bedriftene under 10 ansatte. Vi ser fortsatt at mange av disse ikke har utarbeidet noen risikoanalyse eller utover noen form for dokumentert internkontroll. Når vi vet at godt HMS-arbeid bidrar til å skape gode og lønnsomme bedrifter er det rart at ikke flere små tar skikkelig tak i dette arbeidet. Innenfor blant annet olje og gass ligger vi nok på et høyt nivå sammenliknet med mange andre land.

THAT IS TOTALLY IMPOSSIBLE

Siden 2006 har vi i NorthEdge Forsikringsmegling AS fokusert på kvalitet og kompetanse i arbeidet med våre kunder.

Høsten 2013 ble vi en del av Howden Broking Group med 1 500 ansatte i 28 land og skal bli enda bedre på rådgivning og betjening innenfor Affinity, Person- & Pensjonsforsikring og Skadeforsikring.

Howden Forsikringsmegling AS

howden
specialist insurance brokers

we know how
www.howdengroup.no

Paal W. Aanensen Finans og forretningsutvikling, Hagland Finans AS FOTO: HAAKON NORDVIK Blant våre regnskaps- og rådgivningskunder er hovedvekten små og mellomstore bedrifter som opererer i et lokalt marked. For disse bedriftene blir den største utfordringen antagelig å tilpasse seg en periode med lave vekst enn tidligere. I slike tider kan motpartsrisikoen blir tydeligere, dvs. si i hvilken grad bedriftens kunder og leverandører er i stand til å oppfylle sine forpliktelser. Det bedriften selv kan gjøre i denne sammenheng er å skaffe seg oversikt over sin motpartsrisiko og iverksette tiltak der det er nødvendig. Det mest avgjørende er å ha kontroll på likviditetssituasjonen.	André Melbøe Bautz Daglig leder, SIMPLI FOTO: SIMPLI Norske virksomheter møter stadig økende krav til dokumentasjon i sine kunde-forhold, ikke bare mot offentlige kunder men også private kunder og ikke minst internasjonale selskaper. Dette gir ikke bare store ekstrakostnader og tidsbruk men øker også forskjellene mellom de som lykkes og ikke. Samme utvikling er det med hensyn til bedriftens Samfunnsansvar/CSR med økende press fra mange interessenter. Dersom bedriften ikke har kontroll på egen virksomhet og sin verdikjede kan det dukke fram lik fra skapene som skader omdømme. Både for å sikre kontroll med risiko, samsvar med krav og lette dokumentasjonen bør virksomheter etablere et Integrert ledelsessystem.	Trond Langeland Administrerende direktør, STANLEY Security AS FOTO: TERJE HEIESTAD, MILLIMETERPRESS AS Manglende sikkerhetskultur der mange tenker «dette angår ikke meg eller dette må da noen andre ha et ansvar for». Videre er tap av sensitiv informasjon grunnet dårlig IT-sikkerhet og rutiner et alvorlig problem. Tap av materielle verdier kan de fleste komme over, men tap av sensitiv informasjon fra virksomheten kan få fatale følger. Samme gjelder saker som kan skade omdømmet til virksomheten. Detaljhandelen sliter med svinn, både internt og eksternt. Her må leder gå foran og skape en god sikkerhetskultur og jobbe preventivt.	Gunnar Hilsen Director Sales and Business Development, Inspecta Norge FOTO: JANNIKKE BERGER Det å forhindre uønskede hendelser krever at norske bedrifter har en bevisst holdning til forebyggende risikokultur. Ansvar ligger på ledelsen for å øke fokuset på alle typer risiko i en operasjonell hverdag, hvor økonomiske resultater ofte har høyest prioritet. Ønsket kultur defineres av øverste ledelse/styret og må etterleves av alle, god organisasjonskultur handler blant annet om å ha klare mål og ansvarliggjøre individene i organisasjonen. Kulturbygging tar tid og da er langsiktighet og fokus et viktig kriterium. Med et utfordrende norsk regelverk ser vi dessverre ofte bedrifter som sliter med forståelse av krav og anvendelse av regelverket, der kompetanse er nøkkelordet.
For det første må man systematisk kartlegge hva som er de viktigste risikofaktorene. Deretter er det viktig å ha en relevant og tilstrekkelig løpende rapportering - og aktivt bruke disse rapportene i styring av virksomheten. Risikostyring og lønnsomhetsrapportering er to sider av samme sak. En del mindre og mellomstore bedrifter må aktivt benytte seg av kompetansen til eksterne, eksempelvis regnskapsfører, revisor og andre. De rent finansielle risikoene, som valuta- og renterisiko, er som regel relativt enkle å avdekke, men området preges av det som for mange er ukjente begreper.	En virksomhet har En ledelse og trenger derfor Ett system framfor oppdelt og pulverisert! Det viktigste overbyggende tiltaket er å etablere ett Integrert ledelsessystem med full forankring i øverste ledelse. For å sikre intern implementering er det viktig at systemet er tilgjengelig i et enkelt brukergrensesnitt og gir informasjon tilbake til ansatte - og ikke oppleves som et sort hull. ISO kommer snart med reviderte ledelsesstandards som vil betydelig forenkle arbeidet med å oppnå et integrert system. ISO9001 for kvalitetsledelse, ISO14001 for miljøledelse og nye ISO45001 på HMS kommer i helt Ny og Lik struktur. Fra før finnes ISO27001 for Informasjonssikkerhet og andre standarder i samme struktur. Alle disse krever Risiko-håndtering.	Starte med en gjennomgang av risiko og trusselbildet og involvere de ansatte. Noen har oppdaget at god sikkerhet gir dem et konkurransefortrinn. De færreste har oppdaget at en god sikkerhetskultur er bra for businessen generelt. Å ha orden på «security and safety» er ofte synonymt med orden på resten av butikken. Ved manglende kompetanse for å komme i gang, få hjelp av en profesjonell aktør. Begrens IT-tilganger basert på «need to have»-prinsippet og etablere gode rutiner. Tenke synergier og hvilke systemer som kan støtte oppunder sikkerhetsarbeidet. Teknologien er til stede 24/7, så bruk denne til å kontrollere adgang og sikre sporbarhet på hendelser. Bruk avvik som en positiv «kapital» til forbedring.	Det er viktig at en bedrift definerer ansvar og roller med dertil riktig kompetanse som vil gi klarhet i hvem som gjør hva. Det å få definert gode tiltak inn i planverket er et pre, hvorpå etterlevelse med målstyring er den beste forsikring på suksess. Videre må ledelsen selv aktivt delta i kontinuerlig oppfølging og måling av de tiltak som er iverksatt for å få økt fokus på risiko i egen organisasjon. Gjennom avtaler og kontrakter kan man kontrollere noen av de eksterne forholdene, men ved ukontrollerbare forhold må man overvåke på en strukturert og transparent måte.
Generelt har risikostyring som område kommet høyere på agendaen etter finanskrisen. Det sies gjerne at en del norske bedrifter som har lyktes internasjonalt har en voldsom risikovilje. Jeg tror nok den risikoviljen går hånd i hånd med risikostyring - og om den ikke er veldig formalisert er det kanskje bare et sunnhetstegn. Det sitter i ryggmargen hos mange. Samtidig er det utvilsomt mange som kan bli bedre, særlig mindre bedrifter. Det handler blant annet om tilstrekkelig kompetanse. En enkelt bedriftsleder kan ikke være god på alt. Da gjelder det å kunne benytte andre, f.eks. en uavhengig rådgiver.	Norske virksomheter har vært mindre opptatt av formell styring enn i mange andre land. Derfor henger flertallet av norske virksomheter langt etter i forhold til utenlandske konkurrenter. Om vi ser til Sverige har de f.eks. svært mange flere sertifiserte ledelsessystemer. Samme i Asia og nedover i Europa, og faktisk også sør-europeiske land ligger langt foran Norge på dette. Om man liker det eller ikke så vil det i en sterk konkurranse bli viktigere og viktigere å sikre seg fortrinn og i hvert fall sikre at man ikke ligger bak sine konkurrenter.	Hendelser vi ser i andre europeiske land, kommer sakte, men sikkert til Norge. Innen økonomisk kriminalitet er Norge langt fremme, men på industrispionasje, terror og trusler er vi lenger bak. Få hendelser kan svekke beredskapen og dermed evnen til å håndtere og være forberedt på en slik situasjon. Sikkerhet står ofte høyere på agendaen hos norske ledere med ansvar for en utenlandsk virksomhet. For de som lever med et høyt trusselnivå, blir sikkerhet like selvfølgelig som at det er lys i lokalene. Alle lever med et høyt trusselbilde hva gjelder IT-sikkerhet og faren for tap av sensitiv informasjon, så her gjelder det å ha kontroll.	Etablerte selskap har bedre kjennskap til og fokus på risiko, mens blant nye aktører og leverandører er det ofte store variasjoner. Risikostyring bør være en naturlig innsatsfaktor i alle bedrifter, ikke bare brukes i forbindelse med gjennomgang av hendelser. Riktig brukt og implementert vil en god risikokultur på sikt føre til et konkurransefortrinn med en mer effektiv produksjon. I et internasjonalt perspektiv får norsk olje/gassproduksjon mye skryt, da vi har et strengt regelverk i et utfordrende klima. Et godt regelverk sammen med et sterkt tilsyn har vært en viktig årsak til at risikokulturen er så god som den er. Dette krever på sin side både tett oppfølging og tilsyn, fordi vi vet at dette bilde fort kan snu.

LØFT BLIKKET...
Styrer din virksomhet mot sine mål gjennom et helhetlig og omforent risikobilde?

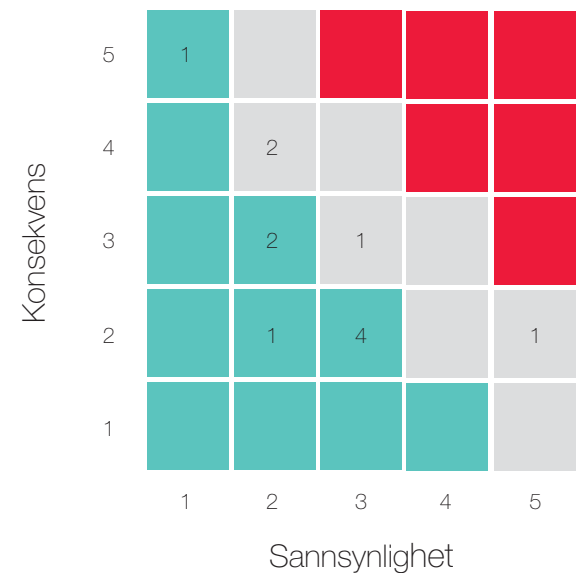
Prioriterer dere investeringer og tiltak basert på hvilke verdier som virkelig betyr noe for dere?

For en god samtale om risikostyring og internkontroll, ring Kent Kvalvik på telefon 965 19 700 eller send en e-post til kk@rsmi.no

Sponsored by

Is your business a European Winner?
RSM is proud to be lead sponsor of the European Business Awards - recognising and promoting excellence, best practice and innovation in the European business community. Please **contact me** if you would like to be a nominee.

INNSIKT

- Ikke tolererbart/umiddelbart tiltak
- Tiltak eller forbedringsmål
- Akseptabelt/Hold under kontroll

Gode verktøy er viktig for bedriften

Gode rutiner for kvalitetsstyring gjør hverdagen enklere for bedriften.

Det har Eiendomsverdi fått erfare etter at de implementerte et nytt system for kvalitet- og risikostyring. Dette inkluderer både et IT-verktøy og faglig rådgivning.

SYSTEMER/SOFTWARE

Selskapet Eiendomsverdi overvåker og registrerer aktivitet og utvikling i de norske eiendomsmarkedene. For to år siden besluttet bedriften å bygge opp et funksjonelt styringssystem for å systematisere sitt kvalitetsarbeid.

- Vi ønsket mer fokus på kvalitetskontroll og startet arbeidet med dette vinteren 2012. Etter anbefaling tok vi kontakt med SIMPLI som kunne levere systemet vi hadde behov for. Det var da klart at vårt styringssystem skulle følge ISO 9001 standarden, sier administrerende direktør i Eiendomsverdi, Espen W. Relbo.

Alle i organisasjonen skal kjenne til kvalitets-systemet og vite sin plass i systemet.

Oversiktlig IT verktøy

Styringssystemet visualiserer arbeidsflyt og stegene i verdikjeden hos Eiendomsverdi. Verktøyet skaper oversikt både for ledelsen og de ansatte, og en felles forståelse for

de oppgaver og utfordringer som må løses for å oppnå høy kvalitet på deres leveranse. Eiendomsverdi jobber systematisk med alle avvik, slik at organisasjonen lærer av sine avvik og blir stadig bedre.

- Når man oppdager feil eller avvik er det enkelt å registrere hva som har gått feil. Samtidig er det da lett å få registrert hva som må rettes opp og systematisk sørge for at samme feil ikke skjer igjen.

God faglig støtte sammen med et godt IT verktøy har gitt oss muligheten til å levere et stadig bedre produkt til våre kunder.

Viktig prosess

Espen W. Relbo mener SIMPLI gjør

hverdagen enklere for de ansatte. Alle ansatte har direkte tilgang på nødvendig informasjon via systemet.

- Alle i organisasjonen skal kjenne til kvalitetssystemet, vite sin plass i systemet, kjenne sine arbeidsprosesser og kunne melde fra når noe ikke er riktig.

Brukervennlighet er viktig ved innføring av nye systemer i organisasjonen, for å sikre at alle ansatte bruker systemet på en effektiv måte.

Godt samarbeid

Eiendomsverdi arbeider med statistiske modeller for bankmarkedet, og for bedriften er det viktig å

kunne synliggjøre gode rutiner for kundene. Samarbeidet med SIMPLI har gått bra helt siden starten.

- De er dyktige til å følge oss opp, både når det gjelder Software og med solid faglig rådgivning, sier Relbo.

Han er også godt fornøyd med prisen for systemet.

- Investeringskostnadene er helt akseptable. Det har heller ikke kommet noen overraskende kostnader underveis.

RAGNAR LERFALDET

redaksjonen@mediaplanet.com

EN LEDELSE, ETT SYSTEM

Software og faglig rådgivning

· Kvalitet
· Risiko

· HMS/Miljø
· Avvik

· Styringssystem
· Prosjektsystem

SIMPLI

Simpli.no

firmapost@simpli.no

40 60 25 60

Endret betjening i forsikringsbransjen

FORSIKRINGSMEGLING. Kundenes interesser må ivaretas avhengig av hvilken bransje.

FOTO: SHUTTERSTOCK

Forsikringsselskapene har fokus på kostnadene – kompetent kunde- betjening overlates i større grad til forsikringsmeglerne.

FORSIKRING

Forsikringsmegling er en forholdsvis ny bransje i Norge, selv om den har eksistert i lang tid innen shipping og internasjonalt. I løpet av de siste 25 årene har forsikrings- meglere etablert seg for alvor, og betjener nå de fleste store organisasjoner og virksomheter.

– De store forsikringsselskapene har ut- talt at de ønsker å redusere sine administra- sjonskostnader med en tredjedel i forhold til dagens nivå. Det betyr redusert bemanning og fokus på automatisert betjening. Kunde- ne må velge forsikringsmeglere som ivare- tar deres interesser, forteller administre- rende direktør Anders Kvan i Howden For- sikringsmegling.

– Vi finner risikobildet for kundene vå- re og deres behov for forsikring. Dette av- henger av hvilken bransje de er i. De fles- te er klar over hvilke eiendeler og maskiner de har, men med økt fokus på «just in time» og med globale leverandører, er tilgang til

reservedeler eller nye maskiner ofte en ut- fordring. Selve delen som skal erstattes kan være liten, men er ventetiden lang, kan av- bruddstapet bli stort.

Det samme er tilfelle for virksomheter som ikke baserer seg på produksjon, men for eksempel rådgivning. Her kan gale antagel- ser eller en liten feil i analyser få store kon- sekvenser.

– Vi fokuserer på bransjer vi kjenner slik at vi kan tilpasse forsikringene til de utfor- dringene kundene våre står overfor. Når vi har satt sammen en løsning, henter vi inn tilbud fra forsikringsselskapene og frem- forhandler det optimale tilbudet. Deret- ter betjener vi forsikringene og følger opp endringer, forteller Kvan.

Bruker sin erfaring

Når en skade oppstår, vil forsikringsmegle- ren være involvert. De kjenner forsikrings- løsningene best og vil ivareta kundens for- ventninger. En annen fordel er at de kjenner forsikringsbransjen.

– Vi har kontinuerlig dialog med forsi- kringsselskapene og vet hvordan de arbei- der. Vi tar med oss erfaringen fra skadesa- ker både når det gjelder å bedre og presisere forsikringsvilkårene, men også for å arbeide med risk management hos våre kunder slik at vi kan redusere risikoen i fremtiden, av- slutter Kvan.

Anders Kvan
Howden Forsikringsmegling

FOTO: HOWDEN

RAGNAR LERFALDET

redaksjonen@mediaplanet.com

Det er enklere å forebygge enn å reparere

Ønsker dere friske medarbeidere, et godt arbeidsmiljø og trygge omgivelser, så må dere ta godt vare på det. Spør oss så viser vi hvordan.

Kom innom vårt kontor, besøk oss på gjensidige.no eller ring 03100 for mer informasjon.

Gjensidige

NYHETER

Trenden går mot stadig større grad av automatiserte systemer i **oljeindustrien**. Det krever bedre sikkerhetssystemer.

Automatisering krever nye sikkerhetssystemer

Tomas Wamstad
Daglig leder / CEO i EiendomsVerdi
FOTO: KONGSBERG DEVOTEK

OLJE OG GASS

- Kongsberg Devotek har røttene sine i bilindustrien, hvor de har arbeidet med meget sikkerhetskritiske systemer blant annet knyttet til gir- og drivsystemene på en rekke kjøretøy, men særlig Toyota. I de systemene er det veldig mye sikkerhetskritiske beslutninger som skal trekkes basert på sensorinput, og industriens sikkerhetskrav er store, sier Tomas Wamstad i Devotek.

Nå overfører de mye av metodikken fra bilbransjen til offshorevirksomheten, for trenden er at mer og mer av oljevirksomheten automatiseres og da må man ha systemer som man kan stole på at gjør jobben korrekt og sikkert.

- Vi arbeider bl.a. med automatisert boring. Det betyr at man må stole på sensorer og automatiserte systemer som sitter midt i sikkerhetskritiske sløyfer. Hvis det skjer noe i disse sløyfene og systemene ikke finner tilbake

til en sikker tilstand, kan det gå svært galt, forteller Wamstad.

Modellbasert tilstandskontroll

Metoden Kongsberg Devotek benytter for å unngå kritiske feil er såkalt modellbasert tilstandskontroll. Det er simuleringsmodeller som arbeider i bakgrunnen av kontrollsystemene og estimerer hvilke verdier alle inn- og utgang av systemene burde gi.

- Simuleringsmodellene overvåker hele totalsystemet kontinuerlig. Hvis en sensor sender ut feil signal, som man ikke kan stole på, så må den sensoren sjekkes ut umiddelbart.

Lukkede sløyfer

- I dagens subseaverden går de fleste signaler fra havbunnen opp til en rigg hvor flere operatører analyserer informasjonen før det tas en beslutning. I en lukket sløyfe er det derimot sensorer og mikroprosessorer som foretar beslutninger av kritisk art uten personell. Dette er krevende, og der er oljeindustrien ute etter å lære fra andre bransjer som fly- og bilindustrien, hvordan metodikk og mindset man bruker. For de økonomiske marginene i oljeindustrien er ikke som de var, og da må flere og flere prosesser automatiseres, avslutter Wamstad.

TOM BACKE

redaksjonen@mediaplanet.com

Komplekse systemer og mange aktører stiller ekstra **krav til informasjon**, opplæring og generell forståelse for å forebygge hendelser.

Vi må tørre å lære av våre feil

Tjitte Nauta
Daglig leder Acona
FOTO: MONICA LARSEN

OLJE OG GASS

- Når det kommer til sikkerhet, har nok oljeindustrien et ufortjent dårlig rykte, sier Principal Advisor Tjitte Nauta i Acona, et konsultentselskap som leverer tjenester og kompetanse til oljeindustrien.

- Sammenligner vi med andre bransjer, eller for eksempel med trafikken hvor vi har 150 døde hvert år, vil jeg vel heller si at det er svært mye som går bra i oljeindustrien, fortsetter han. Han gir mye av æren for dette til bransjens konsistente og systematiske arbeid med sikkerhet.

Komplekse systemer

En av utfordringene er at oljeindustrien er relativt kompleks med mange og avanserte systemer og komponenter, men også i forhold til antall deltakere med ulike oppgaver innenfor de ulike prosessene.

- Det ligger noen utfordringer her, både

for hvordan disse disiplinene kommuniserer mot hverandre, men også for hvordan man overfører erfaringer fra et skift til det neste eller fra prosjekt til drift, forklarer Nauta.

Menneskelig aspekter

- Alt vi gjør medfører en viss risiko, men når ting går galt, er det nok oftere fordi vi ikke forstår hele sammenhengen i det vi driver med enn at vi bevisst gjør noe feil. For de fleste ønsker å gjøre en god jobb og ikke påføre andre ulemper. Selskapenes jobb blir å sørge for at de ansatte har et så godt grunnlag som mulig for å utføre en god jobb, og da er det generell forståelse og opplæring som blir viktig, sier Nauta.

I tillegg blir ledelsens oppgaver å sørge for grensesetting og kulturbygging, å lage dokumentasjon og systemer som er lett tilgjengelige og dessuten følge med i utviklingen og tilpasse seg endringene.

Avvik vil forekomme

- Man må nesten regne med at avvik vil forekomme, og da gjelder det å ha systemer som kan avdekke slike avvik før det skjer en ulykke og systemer som kan hindre at små avvik eskalerer til ulykker. Til slutt vil jeg også understreke viktigheten av å granske avvikene på en skikkelig måte slik at vi kan lære av dem. For vi må nemlig tørre å lære av våre feil, avslutter Nauta.

TOM BACKE

redaksjonen@mediaplanet.com

STANLEY
Security

eVideo Cloud
HOSTED VIDEO

Hva er eVideo Cloud – HOSTED VIDEO?

- Enkelt å utvide eller etablere kameraovervåking
- Anlegget kan administreres fra hvor du vil når som helst på døgnet
- Ingen lokal server som krever vedlikehold, tilsyn eller oppgraderinger
- Enklere, billigere, bedre tilgjengelighet og større fleksibilitet

Be om et tilbud i dag!

Epost - salg@sbdinc.com | Tlf - 05010 | Web - stanleysecurity.no

PERFORMANCE IN ACTION.

Når EY skal hjelpe bedrifter med risikostyring begynner de ofte på toppen i organisasjonen. Hvis ideene ikke er **forankret hos toppledelsen** er det også vanskelig å lykkes med implementeringen.

Risikostyring starter på toppen

Historisk sett er ikke Risk Management, eller risikostyring noe nytt. Det handler mye om å unngå at ting går galt.

- I moderne tid gikk en rekke banker på ryggen i forbindelse med Saving & Loans-skandalen i USA på 1980-tallet. Da gikk det offentlige inn med nye og strengere regler for at folk skulle unngå å oppleve tap. Finanskrisen forsterket dette ytterligere, for selv om man hadde etablert regler fra myndighetenes side, og alle hevdet at de hadde kontroll så viste finanskrisen i 2008 med all tydelighet at det hadde de ikke. Konsekvensen er at det kommer enda flere regler og blir gitt enda sterkere føringer for hvordan virksomhetene skal drives, sier Terje Klepp som er partner i EY.

Styrenes ansvar

Det ansvaret som styrene har hatt

har vært ganske dårlig beskrevet i lovgivningen. Men nå skjer det endringer:

- Vi ser at myndighetene stiller strengere krav samtidig som det blir rettet flere søksmål mot styremedlemmer enn før. Det betyr at mange som tidligere kanskje synes det var litt gøy og morsomt å få et styreverv vil tenke seg om både en og to ganger siden det medfører et stort personlig ansvar, og da bør en være sikker på at selskapet en går inn i virkelig har kontroll på sin risikostyring, fortsetter Klepp.

- Det er også viktig å poengtere at risikostyringen må ha et helhetlig tilsnitt både på strategisk og operasjonelt nivå, tilføyer Espen Andresen som er direktør i EY.

De deler gjerne risikovurderingene inn i fire områder. Strategisk, operasjonell, finansiell og etterlevelsrisiko, som betyr at man

holder seg innenfor de rammene og retningslinjene som er gjeldene.

Forankring er viktig

Når EY starter med et nytt risikoprojekt for en virksomhet starter de ofte på toppen i organisasjonen. Det er viktig å bli kjent med organisasjonens strategi og avdekke hvilke hendelser som gjør at organisasjonen ikke når visse målsetninger. På bakgrunn av ledergruppens synspunkter avdekker man de viktigste risikofaktorene og går nærmere inn i hvordan hver av disse håndteres i dag, og hvordan de skal håndteres i fremtiden.

- Vi rapporterer til styret, men det er også viktig at de vurderingene som blir gjort på toppledernivå har

enforankring nedover i organisasjonen. Da finner vi ofte at de mangler gode styringssystemer. Bedriftene er ofte flinke til å rapportere på prestasjoner, men mindre flinke når det kommer til rapportering av risikofaktorer. Mange trenger en bedre struktur, og det er noe av det vi kan bidra med å implementere, sier Andresen.

Suksessfaktorene

Lang erfaring har avdekket en del kritiske suksesskriterier som må oppfylles for at man skal lykkes med risikostyring:

- For det første må toppledelsen ha eierskap til risikostyringen, videre må risikostyringen ikke isoleres som et eget fagfelt, men inngå som en naturlig del av den øvrige virk-

somhetsstyringen. Det er også et viktig element å tallfeste risikoene, for uten tallfesting er det vanskelig å si noe om hvor mye risiko man er villig til å ta, og det bør måles i kroner og øre. Vi må heller ikke undervurdere behovet for gode rapporteringssystemer. Det ultimate hadde vært om alle hadde vært sin egen Risk Manager, men vi ser at stadig flere erkjenner at det er smart å ha egne roller i organisasjonen som er ansvarlig for disse tingene, sier Andresen.

Espen Andresen
Direktør i Ernst & Young
FOTO: ERNST & YOUNG

Terje Klepp
Partner i Ernst & Young
FOTO: ERNST & YOUNG

TOM BACKE

redaksjonen@mediaplanet.com

Vega Business Engine automatiserer bedriftens forretningsteknikk og kontrollrutiner. Med Vega sikrer du fremtidige inntekter og reduserer risikoen for tap.

"Vega gjorde at all dokumentasjonen i dette prosjektet var samlet på ett sted. Dette reduserte risikoen og forhindre et tap på flere millioner"

Vega SMB - alt på ett sted

Vega SMB AS
Postboks 122, 1325 Lysaker
Tlf 815 48 333
salg@vegasm.no

NYHETER

Thorleif Husebø

FOTO: EMILEASHLEY

Stilling:

Fagleder for prosessintegritet i (Ptil) Petroleumstilsynet

Utdanning:

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU)

Viktig analyse av risikonivå i norsk petroleumsvirksomhet

Innen olje- og gasssektoren er det svært viktig med god sikkerhet. **Petroleumstilsynet bidrar til å øke sikkerheten** ved å ha fokus på å finne områder som er kritiske innen næringen.

OLJE OG GASS

- De siste 14 årene har vi utarbeidet årlige rapporter hvor vi prøver å måle effekten av HMS-arbeidet innen næringen. Vi leter etter områder hvor man må prioritere arbeidet med å forebygge ulykker, sier Torleif Husebø som er fagleder for prosessintegritet i Petroleumstilsynet (Ptil).

Kunnskapen som akkumuleres i RNNP-rapportene (Risikonivå i norsk petroleumsvirksomhet) bidrar til beslutningsgrunnlaget for trepartssamarbeidet i Norge.

Positiv utvikling

Petroleumstilsynet ser på flere forskjellige indikatorer. Blant annet telles nestenulykker, eller tilloppshendelser. Dette kan være for eksempel hydrokarbonlekkasjer. Disse kan skape brann eller eksplosjon.

Tilsynet gjør også kvalitative studier hvor de graver seg dypere ned i fenomener. - Vi prøver å forstå hvorfor de oppstår og hva som kan gjøres for å forbedre situasjonen.

Den årlige rapporten ser på utviklingen av risiko innen næringen ved hjelp av historiske data og nåtidige indikatorer.

- Det har vært en positiv utvikling de siste årene. Både antallet hendelser og alvorlighetsgraden har gått ned. På overordnet nivå har risikostyringen blitt bedre, sier Husebø.

Samtidig er det områder hvor det fremdeles er store utfordringer. Når det gjelder barrierestyring, viser indikatorene at det er store forskjeller mellom innretningene.

For enkelte innretninger ligger feilratene vesentlig over de forventede verdiene. Barrierer som virker når det er behov for det, er en forutsetning for sikker virksomhet.

- For eksempel vil inspeksjon av rør og tanker for korrosjon redusere sjansen for lekkasjer. En gassdetektor vil kunne redusere konsekvensene. Det er bekymringsfullt at vi ikke ser noen bedring i barrierene, sier han.

Måltrettet arbeid

Næringen har de senere år fokusert mye på å redusere antall hydrokarbonlekkasjer. For 2013 er det registrert ni hydrokarbonlekkasjer større enn 0,1 kg/s. Cirka 60 prosent av lekkasjene de siste 10 år har

oppstått på grunn av inngripen i anlegget, så som oppstart, vedlikehold, reparasjoner og lignende. Over lengre tid har det imidlertid vært en betydelig reduksjon i antall hydrokarbonlekkasjer. I 2002 var det hele 41 slike hendelser.

- Industrien har jobbet målrettet for å bedre sikkerheten i mange år, og dette gir resultater, sier Husebø.

Flyttbare innretninger

Skip som kolliderer med innretninger kan få store konsekvenser. Her har næringen innført kontrollert overvåking med radar, og dette har gitt resultater. Mens det var 43 hendelser i 2004, var det kun to hendelser i 2013.

Alvorlige personskader har vist en positiv utvikling de siste årene. Det er likevel ingen klare tegn til bedring for alvorlige personskader på flyttbare innretninger, og det er signifikant flere personskader

innen boring og brønn på flyttbare enn på produksjonsinnretninger.

- Det er utfordringer innen flyttbare innretninger. Måltrettet arbeid over tid er her viktig, sier Husebø.

Unikt system

Det norske systemet for å overvåke risikostyringen innen næringen er imidlertid unikt og viktig for sikkerheten.

- Ingen andre land måler utvikling i risikonivå på en så omfattende måte som vi gjør i Norge. Andre land er gode på snevre områder, men ikke like gode når det gjelder å få en helhetlig oversikt, sier Husebø.

devotek®

devoted to technology™

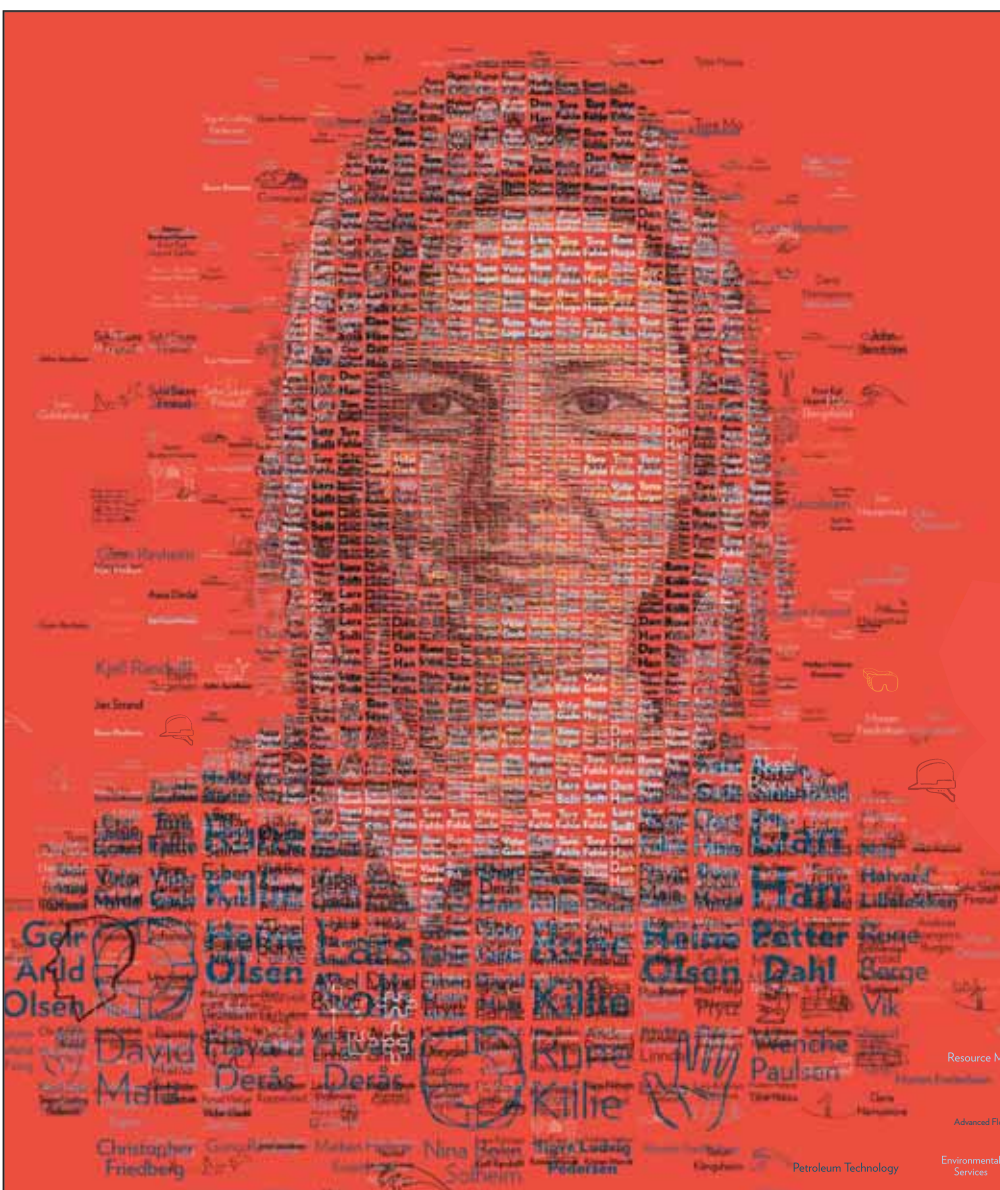

Innovasjon med basis i ledende bransjer og teknologier

Devotek utfører avansert produktutvikling for markedsledende bedrifter. Vi har bred tverrfaglig kompetanse innen avanserte mekaniske, elektromekaniske og hydrauliske systemer. Automatiserte og sikkerhetskritiske systemer med sanntids- og modellbasert tilstandsovervåking er en vesentlig del av vår oppdragsportefolio. Oppdragene spenner fra dypt i oljebrønner til farkoster i det ytre rom.

Prøv Devotek, med en unik og metodisk tilnærming til dine utfordringer!

Se mer informasjon på
www.devotek.com

Create value through Acona Risk management

Acona assists clients with the development of processes needed to achieve a systematic and structured HSE risk management system.

Acona contributes to improving clients' performance by assisting with identification of threats, assessment and development of management systems, conducting investigations and training. Our staff is trained to identify risks, challenges and underlying causes – with an eye for finding solutions.

You & Me - Greater Together
acona.com

Resource Management

Performance Optimisation

Safety Training

Crises Management

Well Management

Environmental Services

Flow Technology

E&P Technology & Services

Advanced Flow Technology

Environmental Services

Well Engineering

Safety & Emergency Preparedness

Consultancy

Petroleum Technology

acona.com

A global provider of expertise to the Oil & Gas Industry

ACONA®

DESTINO

INNSIKT

Tore Larsen Orderløyen

Yrke: Administrerende direktør - NorSIS

- Jobbet 15 år i forsvaret og 7 år i næringslivet. Han jobbet innen forsvarets kommunikasjons og kryptosystemer, med fysisk og logisk informasjonssikkerhet i et internasjonalt konsern.
- Har en master innen informasjonssikkerhet og en bachelor innen Telematikk i tillegg til en rekke kurs innen informasjons-sikkerhetsområdet.

Et digitalisert samfunn gir økt tilgjengelighet, effektivitet og fleksibilitet ved tilgang til private og offentlige tjenester via nettet. Utfordringen for norske virksomheter er å samtidig håndtere og ha riktige tiltak mot målrettet datakriminalitet og spionasje.

Nasjonal Sikkerhets- måned 2014

INFORMASJONSSIKKERHET

Oktober er Nasjonal Sikkerhetsmåned i Norge, en del av et internasjonalt samarbeid med EU for å sette fokus på betydningen av informasjonssikkerhet ut fra dagens trusselbilde. Via ulike tiltak med våre samarbeidspartnere setter vi informasjonssikkerhet på agendaen, fordi dette berører oss alle.

Opplæringspakke og kick-off
Norsk Senter for Informasjonssikring (NorSIS) mener det er viktig at ansatte i alle norske bedrifter får opplæring om informasjonssikkerhet. I fjor fikk over 120 000 ansatte i Norge glede av opplæringspakken, som blant annet består av e-læring fra Junglemap. I tillegg får bedriften plakater, film og nyttige giveaways som skal bidra internt til at ansatte husker på informasjonssikkerhet og etterlever det daglig.

Vår kick-off konferanse blir i år holdt på Gjøvik i samarbeid med Høgskolen i Gjøvik, som er ledende i Norge innen utdanning og forskning på informasjonssikkerhet. I Oslo deltar NorSIS også på konferansen til Næringslivets Sikker-

hetsråd (NSR), der vi deler ut Fidusprisen som gis til en organisasjon med høy tillit vedrørende sikkerhet både blant befolkningen og hos juryen.

Arrangementer og foredrag

På nettsiden www.sikkert.no presenteres ulike seminarer og konferanser knyttet til informasjonssikkerhet i oktober. Der oppdaterer vi også fortløpende i hele oktober om presseoppslag, intervjuer, filmer, respons og bidrag fra våre samarbeidspartnere.

Norge har mange dyktige sikkerhetseksperter, og også i år vil flere av disse bidra med å gi sitt foredrag. Det vil si at bedrifter via www.sikkert.no kan velge foredrag som passer sin bedrift. De som gir foredrag begrenser selv antall og geografisk avgrensning.

Samarbeidspartnere

Via de ulike arenaene vi skaper for utveksling av erfaring, kompetanse og tiltak om og for dagens trusselbilde, ønsker vi å nå ut slik at bedrifter etablerer en sikkerhetskultur som engasjerer internt - fra styre-rom til alle ansatte. Informasjonssikkerhet krever kontinuitet slik

at alle ansatte forstår verddivurdering av bedriftens informasjon, risikovurdering for å forstå konsekvensene om noe går galt, teknologiske tiltak for dagens trusselbilde og ikke minst opplæring og beredskapsøvelser. Det holder ikke bare å oppgradere softwaren - også de ansatte trenger oppdatert informasjon og øvelser for å håndtere kritiske situasjoner fremover.

Vi vil kommende høst sørge for høy aktivitet og tilstedeværelse i media via ulike markedsføringstiltak, filmer og bruk av sosiale medier. For å få til alt dette, samarbeider vi godt med Justis- og beredskapsdepartementet, Nasjonal Sikkerhetsmyndighet og andre tilhørende organisasjoner som alle gir sitt bidrag. Vi er også avhengige av et godt samarbeid med næringslivet, og er derfor svært glade for at vi har gode sponsorer som også bidrar til at vi når ut bredt med vårt viktige budskap for både offentlig, næringsliv og privat: Stopp, tenk, klikk!

LES MER PÅ VÅRE NETTIDER WWW.NORSIS.NO ELLER TA KONTAKT VIA POST@NORSIS.NO ELLER [HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/INFORMASJONSSIKKERHET](https://WWW.FACEBOOK.COM/INFORMASJONSSIKKERHET)

RISK MANAGEMENT

Oddvar Fosaas. FOTO: PRIVAT

Knusende dommer

Inntil Lehman Brothers gikk konkurs i september 2008, ble eiendomsinvesteringer i såkalte emerging markets heiet frem av mange norske profesjonelle investeringsrådgivere. Blant dem var Verdispar Securities ASA (VS), som samlet inn en investeringskapital på 175 millioner kroner rettet mot Dubai Waterfront.

Det har nylig falt to knusende dommer i Oslo tingrett med et samlet solidaransvar på ca. 200 millioner. De dømte er bl.a. tidligere styreformann i VS-systemet og finansdirektøren. Dommene gir et sjelden innsyn i hva som drev investeringsbeslutningene, de vurderinger og valg som ble gjort når problemer oppsto, hvorledes viktige opplysninger ble tilbakelholdt og kjøperne desinformert - ja, kanskje direkte ført bak lyset. VS var riktignok også et securityselskap underlagt det norske Kredittilsynet. Men hva hjalp vel det når profesjonsutøverne i VS var mest opptatt av å sikre egne kommisjoner.

«Etter rettens oppfatning er det vanskelig å forstå hvordan kunnskapsrike næringslivsfolk med god utdanning og lang erfaring innenfor fagområdet finansiering kan opptre så lite aktsomt som disse tre personene har gjort i denne saken», uttales det i den første av dommene.

I VS-dommene står sikkerheten for kjøpernes penger sentralt. Hadde VS benyttet escrow-konto,

slik salgskontrakten uttrykkelig bestemte, hadde investorene fått sine penger tilbake uten en årelang og usikker prosess. Eiendomskjøp i utlandet innebærer alltid risiko for å komme i problematiske situasjoner. Skulle da gjennomføringen av prosjektet svikte pga. mangelfull kjøpekontrakt, prosjektutvikleren osv., er det sikkerhetsinnretningen som skal være den ultimate redningen. Primært må man derfor alltid skaffe seg den beste sikkerhet slik at man trygt kan overføre hele eller deler av kjøpesummen - uavhengig av hvilken fase byggeprosjektet befinner seg.

Indirekte illustrerer dommene at investering gjennom et fond avskjærer en aksjonær personlig innflytelse eller endog mulighet til kontroll av sikkerheten for egne penger. Skulle man gjøre pågang om dette eller andre sentrale forhold, vil man lett bli avvist iht. kurssensitivitet eller at enkeltaksjonærer ikke kan få opplysninger andre ikke får. Man er med andre ord fullstendig prisgitt de personer som er ansvarlige for den løpende rådgivningen og at disse personene gjennomfører investeringen i overensstemmelse med tegningsgrunnlaget og senere vedtatte forutsetninger.

Det skjedde ikke i VS-dommene. Dommene innebærer følgelig et alvorlig tankekors. (Den første av dommene er visstnok anket).

STOPP. TENK. KLIKK.

Du bruker ikke samme børste overalt, hvorfor bruke samme passord?

Nasjonal Sikkerhetsmåned arrangeres i oktober 2014.
Bestill opplæringspakke om informasjonssikkerhet til dine ansatte her:

www.sikkert.no

FOSAAS
ADVOKATFIRMA
MNA

Forneburingen 7,
NO - 1360 Fornebu

T: +47 67 53 18
M: +47 92 29 29 57
oddvar@fosaas.no

WWW.FOSAAS.NO

Mange har en viss forståelse for betydningen av begrepet informasjonssikkerhet. Derimot er det få som har kunnskap om de risikoreduserende tiltakene som er nødvendig for å sikre informasjonen.

Informasjonssikkerhet - bra eller dårlig

INFORMASJONSSIKKERHET

Risikoreduserende tiltak og aktiva er velkjente begreper innenfor sikkerhetsbransjen, og begreperne brukes også i andre sammenhenger. Sikkerhetsbransjen er glad i fremmedord, og selv om fremmedordene skal gjøre kommunikasjonen mer presis, bidrar de også til å skape en distanse og redusere forståelsen for folk utenfor fagmiljøet. Hva betyr det egentlig at https-trafikken skal slippe gjennom brannmuren, og hva er cookies og hvordan kan disse påvirke en DDos løsning? For mange blir dette uforståelige begreper og støy.

Alt ville vært enklere om vi snakket samme språk. Ofte er det fagpersoner som løfter en problemstilling og beskriver denne med sitt stammespråk. Mottakeren vil dermed ha vanskeligheter med å forstå både hvorfor det er et problem og hva han skal gjøre for å løse problemet. Resultatet blir gjerne interne konflikter fordi man ikke klarer å skape en felles forståelse av selskapets behov knyttet til informasjonssikkerhet og hva som kan gjøres for å tilfredsstille disse.

En felles opplæring innen informasjonssikkerhet kan være et første steg for å bygge bro mellom ulike miljøer. Alle bør kjenne til at informasjonssikkerhet bygger på

grunnprinsippene konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet. Brukernavn og passord er et aktivum som de fleste har et forhold til. Mange ser seg nødt til å skrive ned et antall brukernavn og passordkombinasjoner på papir for å huske disse. Men hvordan ivaretar vi så sikkerheten og vurderer risikoen til aktivumet?

■ Konfidensialitet:

Lappen gjemmes på et sikkert sted som bare du har tilgang til (låsbar skuff i kontorpulten).

■ Integritet:

Det er bare du som har nøkkelen til skuffen, og du legger lappen tilbake etter bruk og låser skuffen hver gang. Dermed har du ivare tatt integriteten, dvs. at det er ingen andre som kjenner til dine passord.

■ Tilgjengelighet:

Hver gang du trenger å hente frem lappen, vet du hvor og hvordan du får tak i den.

Det kan knyttes mange risikoer til dette eksemplet, herunder brann, kvaliteten på låsen og faren for at noen kan dirke opp låsen uten at du merker det. Når man stiller seg slike spørsmål, er man inne på risikovurderingen til aktivumet. Men før man graver seg ned i detaljer, bør man spørre seg selv om hvilken verdi ak-

tivaene har for meg. Hensikten med dette er å sikre at de risikoreduserende tiltakene står i forhold til verdien aktivumet har.

Virksomheter har gjerne mange forskjellige roller og fagdisipliner, som alle har behov for opplæring innenfor informasjonssikkerhet. En felles grunnopplæring kombinert med rolletilpasset opplæring er å anbefale. Det trenger ikke være dyrt og vanskelig, og man kommer langt ved å starte, gjøre litt og forbedre seg ved neste anledning.

PROFIL

Tommi Pohjaniemi

FOTO: COMBITECH

Tommi har lang erfaring fra Forsvaret med å sikre og ivareta informasjon gjennom risikoanalyser og løpende risikovurderinger, samt å håndtere sikkerhetshendelser av ulik karakter.

Securing Possibilities™

Informasjonssikkerhet

Combitech er størst i Norden på informasjonssikkerhet.
Vi har lang erfaring kombinert med bred og dyp bransjekunnskap.

risk

security

øvelser & verifisering

teknologi

metoder & prosesser

organisasjon

securing possibilities™

VI SER INFORMASJON som en strategisk ressurs. Våre tjenester bygger på kunnskap og kontroll, og på å styrke organisasjoners beredskap og evne til å oppdage, forebygge og håndtere risiko og uønskede hendelser.

COMBITECH

combitech.no

Gabler Performa

Handelsplattform for fremtiden.

God kapitalforvaltning krever god risikostyring og kontroll. Gabler Performa løser utfordringen.

»Gabler Investment Consulting er stolt over å ha utviklet en ny markedsledende handelsplattform. I løpet av 1 år har våre samarbeidspartnere plassert mer enn 14 milliarder ved bruk av Gabler Performa.«

Ølver Haveland

Adm.dir. Gabler Investment Consulting.

Gabler Investment Consulting samarbeider med noen av landets største og dyktigste institusjonelle investorer. Gabler Performa bidrar til:

Effektiv drift. Enklere administrasjon og kontroll.

Solid avkastning. Tilgang til verdens dyktigste forvaltere innen aksjer og obligasjoner.

Lave kostnader. Gabler forhandler kostnader på vegne av alle investorene.

Alltid oppdatert. Mulighet for daglig rapportering og risikostyring.

Trygghet. Danske Bank utfører handlene og oppbevarer andelene.

»»» Gabler Investment Consulting utfører også stresstester, NRS- beregninger og RISK-management av kapital- og finansieringsporteføljer.

www.gabler.no

GABLER
INVESTMENT CONSULTING